

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą**

nr posiedzenia: **53**

data posiedzenia: **28 marca 2023 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Informacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na temat realizacji ustawy o repatriacji.
2. Informacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na temat realizacji ustawy o Karcie Polaka.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Paweł Arndt, Halina Bieda, Wiktor Durlak, Jerzy Fedorowicz, Stanisław Gogacz, Ryszard Majer, Andrzej Pająk, Jarosław Rusiecki, Janina Sagatowska, Kazimierz Michał Ujazdowski, Józef Zając, Wojciech Ziemniak,

goście:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:

zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Joanna Kozińska-Frybes,

Ministerstwo Spraw Zagranicznych:

sekretarz stanu Piotr Wawrzyk ze współpracownikami,

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji:

dyrektor Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji Marek Zieliński,

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”:

wiceprezes Zarządu Krajowego Krzysztof Łachmański ze współpracownikiem,

Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”:

prezes zarządu Mikołaj Falkowski,

Fundacja „Wolność i Demokracja”:

prezes zarządu Lilia Luboniewicz,

prof. Uniwersytetu Montrealskiego Magdalena Dembińska.

Ad 1.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk oraz dyrektor Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Marek Zieliński przedstawili informację o realizacji ustawy o repatriacji. Zgodnie z danymi placówek dyplomatyczno-konsularnych szacuje się, że na repatriację oczekuje obecnie ok. 8 tysięcy osób polskiego pochodzenia, w tym najwięcej obywateli Kazachstanu i Rosji. Pandemia COVID-19 oraz agresja Rosji na Ukrainę wpłynęły na ograniczanie procesu repatriacji. W 2022 r. do Polski przesiedliło się 779 osób, z czego 255 osób na zaproszenie gmin. Proces repatriacji jest finansowany ze środków z rezerwy celowej „Pomoc dla repatriantów”, wynoszącej w bieżącym roku 44 miliony 700 tysięcy zł. Nad informacją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji wzięli udział senatorowie oraz zaproszeni goście.

Senatorów interesowało, czy środki na repatriację są wystarczające i czy można usprawnić proces repatriacji. Przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski przypomniał, że na początku bieżącego roku Senat zgodnie poparł poprawkę do ustawy budżetowej zwiększającą o 20 milionów zł kwotę rezerwy przeznaczonej na repatriację. Sejm tę poprawkę odrzucił.

Ad 2.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk poinformował, że w 2022 r. na całym świecie złożono łącznie 26 tysięcy 112 wniosków o wydanie Karty Polaka, z czego najwięcej na Białorusi i Ukrainie. Agresja rosyjska na Ukrainę znacznie utrudniła dostęp do Karty Polaka obywatelom Ukrainy, Białorusi i Rosji.

Dyrektor Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji w MSWiA Marek Zieliński poinformował, że w 2022 r. posiadacze Karty Polaka złożyli ponad 12 tysięcy wniosków o przyznanie świadczeń pieniężnych, na których realizację przeznaczono środki z rezerwy celowej budżetu państwa w wysokości 40 milionów 828 tysięcy zł. W bieżącym roku wysokość rezerwy celowej nie zmieniła się.

Nad informacją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji wzięli udział senatorowie oraz zaproszeni goście.

Zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Joanna Kozińska-Frybes przedstawiła specjalny program „Pomoc Polakom z Ukrainy”, realizowany z inicjatywy pełnomocnika rządu do spraw Polonii i Polaków za granicą za pośrednictwem organizacji pozarządowych. Program był skierowany do posiadaczy Karty Polaka z Ukrainy i członków ich rodzin, którzy znaleźli się w Polsce z powodu wojny. Przeznaczono na niego niespełna 28,5 miliona zł i skorzystało z niego ponad 60 tysięcy osób.

Senatorowie dopytywali, czy jest zainteresowanie Kartą Polaka wśród potomków Polaków z Ameryki Południowej i czy są przeszkody w uzyskaniu przez nich tego dokumentu.